

Oslo, 7. januar 2022

Høringsuttalelse - PSTs etterretningsoppdrag og bruk av åpent tilgjengelig informasjon

1. Innledning

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen til sosialt vanskeligstilte grupper.

Rpf stiller seg kritisk til forslaget om å gi PST en helt generell hjemmel til å samle inn åpent tilgjengelig informasjon på nettet. Forslaget utgjør et betydelig inngrep i personvernet, som bør utredes grundigere dersom departementet velger å gå videre med lovforslaget. Som Advokatforeningen finner vi at en nærmere omtale av forholdet mellom den generelle personvernforordningen og nasjonal særlovgivning for politiet ville vært hensiktsmessig, konsekvensene for personvernet tatt i betraktning.

I det følgende har vi fremhevet noen konsekvenser som vi oppfatter som særskilt problematiske. For øvrig stiller vi oss bak Advokatforeningens høringssvar.

2. Definisjonen av «åpent tilgjengelig informasjon» bør avgrenses

Åpent tilgjengelig informasjon er ut fra departementets forslag til ny § 65a i politiregisterloven negativt avgrenset til all informasjon som «ikke åpent tilgjengelig dersom tilgang krever forsering av passord eller lignende beskyttelsesmekanismer». Dette er en vid definisjon av offentlig informasjon, som lett kan ramme informasjon som avsenderen har ment å holde privat, for eksempel i små grupper på sosiale medier (som ikke er lagt bak en teknisk beskyttelsesmekanisme). Den enkeltes forventning om privatliv er et vesentlig element i vurderingen av hvor inngripende et tiltak er. Den vide definisjonen av «åpent tilgjengelig informasjon» må antas å i seg selv ha en nedkjølende effekt på den enkeltes meningsytringer. Dersom den enkelte ikke med letthet kan forstå hvorvidt sine ytringer er «åpent tilgjengelig» eller ikke, kan det skape en usikkerhet som har en ytterligere nedkjølende effekt. Dette bør ha betydning for avgrensningen av hva som skal regnes som offentlig og privat – den bør både innstrammes og presiseres.

3. Det bør vurderes unntak for mindreårige og sårbare grupper

Ut fra lovforslaget kan det samles inn offentlig informasjon om hele befolkningen, deriblant også barn. Vi savner en grundigere forholdsmessighetsvurdering knyttet til innsamling av personopplysninger om sårbare grupper og mindreårige.

4. Den lange lagringstiden må begrunnes

Lagringstiden på 15 år er svært lang, og departementet har i begrenset grad begrunnet behovet for en så lang lagringstid. Det er også uklart hvordan lagringstiden skal administreres i praksis, for eksempel dersom gammel informasjon sammenstilles og kombineres med annen informasjon av nyere dato.

Eventuelle spørsmål kan rettes til styret i foreninga på e-post styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen

Lars Arnesen
Rettspolitisk forening